

Ploua, vântul de toamnă despuia plopilor de ultimele frunze. În stradă, cineva cânta cât îl țineau bojocii: tustrei ne-am aplecat peste divan, să privim pe fereastră. Jos, Rođo Kalem, de cinci ori învingător în Campionatul de Radioamatori al Iugoslaviei, se încleșta de balustradă.

— Dragii mei, aveți nevoie de ceva?

Rođo al nostru era cunoscut ca un cal breaz pentru această veșnică întrebare, adresată la fel de bine cunoștințelor și necunoscuților.

Pe cât era de aspru cu nevasta și cu sine însuși, pe-atât era de serviabil cu ceilalți. Obişnuia să tragă zdravăn la măsă și deseori urca în patru labe treptele care duc în partea de sus a cartierului Gorica. Pentru Rođo, să răzbească în urcușul abrupt al străzii Goruša și să-i îmblânzească zi de zi treptele țineau de performanță sportivă, comparabilă cu probele de calificare la Olimpiadă.

Jocurile de iarnă¹ se apropiau și, la Sarajevo, totul se măsura de-acum în funcție de ele. În pofida lipsei zăpezii, deși ianuarie începuse deja, îngrijorați, oamenii se priveau întrebători. Totuși, erau și alții care, considerând Jocurile de prisos, lăsau să le scape printre dinți: „Deh... astea ne mai lipseau!“.

Dumnezeu știe cum, dar Rođo habar n-avea de Jocuri. Văzându-l deodată cum se clatină, maică-mea s-a speriat:

— Să vezi c-o să cadă...

O clipă mai târziu, Rođo aluneca și ajungea pe jos, cât era de lat. În prăbușire, înșfăcase balustrada care împărțea strada în două șiruri de trepte. Când izbuti să se salte din nou în picioare, nu-și putu păstra poziția multă vreme. Încercă să se sprijine de o treaptă, dar picioarele i se înmuiară; se propti în balustradă cu capul și căzu din nou. Cum văzu sânge, mama își mușcă mâna. Tata se zori pe culoar și ieși fără să se mai încălțe.

— Pentru Dumnezeu, Braco! Nu poți ieși pe stradă desculț.

— Nu sunt desculț, sunt în șosete.

Mama se repezi după tata, ducându-i pantofii.

1. A XIV-a ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă s-a desfășurat la Sarajevo în 1984, cel dintâi an când gazda a fost țară socialistă.

Amândoi îl ridicară pe Rođo, care căska ochii spre cer.

— N-ai murit, Rođo? am orăcăit lângă el.

Bâiguia ceva, privind Dumnezeu știe ce cu ochii lui de un albastru adriatic.

— Vine sigur din Carpați, i-am zis tatei. La fel ca toți slavii!

— Din Düsseldorf! A sosit din Düsseldorf anul trecut, se băgă mama.

— Azra, nu-l mai zăpăci pe băiat!

— Nu zăpăcesc pe nimeni, a fost la frate-său la Düsseldorf, a muncit trei săptămâni pe-un șantier.

— Și... a băut tot! am conchis eu, în timp ce mama își arăta acordul dând din cap.

Cum a pus capul pe pernă, Rođo m-a și recunoscut:

— Dar... ia uită-te la el! Un Kalem, sută-n sută! Cu ochi albaștri, amărăciunea cerului!

— Ce vrea să zică? am întrebat, chiar dacă n-aveam nici un chef să aflu răspunsul. Precis nici măcar el nu știe!

Mai târziu, am adormit cu impresia că am „ochi albaștri, amărăciunea cerului“. A doua zi dimineață, am găsit-o pe mama la fereastră, privind ploaia care cădea din ce în ce mai deasă.

Rođo își petrecuse noaptea la noi acasă, pe divanul din bucătărie. Trezit cu noaptea-n cap, își făcea de lucru prin apartament, după obicei. Nu din

recunoștință: îi plăcea să dea o mână de ajutor celorlalți și, în același timp, să uite de sine. Atent, tata privea piesele împrăștiate din aparatul de radio pe care Rođo îl demontase cu totul.

— Îmi pot închipui orice, dar o voce omenească străbătând oceanul ca să ajungă la urechile mele e minune curată! exclamă Rođo.

— Să fie grație cerului?

— Cerul dă mai departe semnalul.

— Adică el știe, cerul? întrebă tata.

— Întocmai! spuse Rođo.

Și puse dopul la chiuveta din bucătărie, o umplu cu apă, apoi lăsă robinetul să picure.

În același timp, tata și mama s-au aplecat în față să se uite la cercurile care se tot lărgeau în jurul picăturilor.

— Și iată cum se-ntâmplă, dragii mei!

— Ei, dar... ai văzut?!

— Ce să văd?

— Undele care se propagă.

— Nimic mai ușor dacă știe cerul!

— Lasă cerul, semnalul e ca un strop de apă pe care cerul îl picură în mare! Aici e tot misterul!

Prin ușa întredeschisă a bucătăriei vedeai mia de piese din aparatul de radio, înșirate pe masa la care mâncam, pe bufet, pe divan, precum și pe cele două fotolii. Cu agilitate de scamator, Rođo le-a pus pe

toate la locul lor. A băgat aparatul în priză și de îndată am auzit știrile: „...În vizită la Smederevo, tovarășul Tito a subliniat astăzi din nou că revoluția este altceva decât viața obișnuită!...”

— O să trebuiască să aduc un alt condensator de la atelier. Țsta nu mai ține mult..., explică Rođo.

— A, da. Și dacă te-ai putea uita și la ventilator, îi sugeră mama. Scârțâie...

— Bine, draga mea. Dacă ai nevoie de ceva, îmi spui.

Odată ventilatorul reparat, mama găsi cât ai zice pește altceva.

— Televizorul... Nu merge bine pe 2...

Rođo întoarce obiectul și dibui imediat problema:

— Împământarea e varză!

Și apucă de cablu – când îl ținea, se vedea impecabil; când îl lăsa, se auzea un fel de bâzâit și imaginea o lua razna.

Din prag, a zis încă o dată, zâmbind larg:

— La nevoie, să mă chemați!

— S-a înțeles. Dar de data asta să vii normal!

— Să-l salutați din partea mea pe ochi albaștri, amărăciunea cerului!

După plecarea lui Rođo, m-am legănat până la bucatărie și, ca întotdeauna, mama mi-a repetat că nu-i plăcea cum merg:

— Nu-ți mai târâi picioarele și îndreaptă-ți spinarea!

Jocurile Olimpice de la Sarajevo se apropiau. Pregătirile erau în toi. Atâta că nu ninsese încă. Toată lumea se minuna: trecuse Anul Nou, dar ninsoare... ioc!

Ziua mea preferată era luna – n-aveam ore decât după-amiază. Dormeam pe săturate în dimineața aceea; eram singur acasă. Când mă trezeam, aprindeam o herțegovină de-a tatei și-mi făceam cafea. Visam pe îndelete la cai verzi pe pereți, în fața ferestrei.

Vântul era rece, strada – pustie. Abia ce aruncasem o privire, că Rođo se ivi sub un plop. Cu desăvârșire matol – și, pasămite, de ieri-seară. Se bălăngănea după vânt, cânta, dansa împleticindu-se la fiecare doi pași. M-am dus la el și am aplicat tehnica de prim-ajutor a partizanilor, care se dovedi eficientă. Mi-am strecurat repede capul la subsuoara lui și l-am târât până la noi acasă.

În fața ușii, s-a îndreptat de spate, mai mult sau mai puțin trezit din beție și pregătindu-se s-o ia din loc.

— Dragu' meu... mă duc... Da' dac-avesi nevoie..., bâigui el și se prăbuși.

Nu aveam destulă putere, nu izbuteam să-l trag pe Rođo până în apartament. Din fericire, părea că doarme – ce ușurare, fiindcă deja întârziam la școală.

Abia am așteptat să se isprăvească ultima oră, la fel ca Bob Beamon la linia de start, înainte de o cursă